

Toespraak Walter Hamers, voorzitter van het bestuur van de stichting Vierdaagsefeesten bij de opening van de Vierdaagsefeesten in de St. Stevenskerk op 16 juli 2016

Geachte burgemeester Bruls, dames en heren,

En natuurlijk geachte aanwezigen van de Vierdaagsemarsen die ik bij deze van harte wil feliciteren met het bereiken van de unieke mijlpaal: de 100^e Vierdaagse. 100 jaar oud, en jong van geest en lichaam, wie wil dat niet. Ik wens iedereen die bij de marsen is betrokken een fantastisch eeuwfeest toe!

U heeft allemaal een pepermuntje op uw zitplaats aangetroffen. Dat heeft een geschiedenis. Ik leg het u uit. Vroeger werd munt op de vloer van synagogen gestrooid. Italianen namen dit gebruik eeuwen later over en strooiden munt op de vloer van hun kerken. In grote steden doen ze dat trouwens nog steeds. Munt is het symbool voor gastvrijheid. Voelt u zich allen zeer welkom vanmiddag, dat is wat ik u met dit gebaar wil zeggen. Welkom!

Het woord gastvrijheid beste aanwezigen, is de vertaling van het Griekse woord 'filoxenia' dat 'liefde voor vreemde' betekent. Een prachtig woord, zeker in zijn letterlijke betekenis, dat deze dagen in Nijmegen centraal staat. Gastvrijheid is veel meer dan zo maar een zelfstandig naamwoord. Eigenlijk is het ook een werkwoord, want voor gastvrijheid moet je iets doen. Je moet het actief vorm en inhoud geven, je moet het onderhouden en het is altijd wederkerig; je ontvangt gastvrijheid en je geeft het. Echt een werkwoord dus!

In alle grote wereldgodsdiensten wordt gastvrijheid anders omschreven, maar betekent in essentie hetzelfde. Volgens Boeddha is vrijgevig zijn en elkaar helpen en schuldeloos zijn in je daden de weg naar het geluk. In de joodse Talmoed staat geschreven dat het aanbieden van gastvrijheid groter is dan de communicatie met God en in het Christendom schrijft Petrus er gastvrij voor elkaar te moeten zijn, zonder te mopperen, 'nuilen' zeggen we hier in Nijmegen en de profeet Mohammed zegt dat wie in Allah en de laatste dag gelooft zijn gast op een goede wijze dient te behandelen.

De twee voorafgaande jaren dat ik hier mocht staan heb ik betoogd dat dit feest geen goddeloze party is, maar een evenement vol waarden, een waarden-vol evenement. Dit is niet de plaats, nog de gelegenheid voor een filosofische beschouwing, maar heel relevant is natuurlijk wel de vraag hoe wij betekenis geven aan dit waarden-vol evenement. Burgemeester Bruls, ik richt me even tot u als gastheer van deze stad. Deze week hebben de Vierdaagsemarsen, de Vierdaagsefeesten, de gemeente Nijmegen en vele, vele andere partijen de handen ineen geslagen om van deze marsen en deze feesten het hoogtepunt van het jaar, misschien wel de afgelopen jaren te maken.

Is Nijmegen de oudste stad van ons land? Jazeker! Is Nijmegen de groenste en meest duurzame stad van Europa? Absoluut! Is Nijmegen een van de meest vooruitstrevende

steden van ons land? Jawel! Maar voor ons is Nijmegen nog meer; het is de meest gastvrije stad van ons land. Ik durf die stelling hier aan: in deze stad maakt gastvrijheid deel uit van het DNA van de inwoners. En dat is geen loze kreet, dat wordt het hele jaar door bewezen, maar komt intrinsiek tot uiting in deze feestweek. In deze week blijkt dat gastvrijheid veel meer is dan het ontvangen van mensen in je huis, in je stad, bij je wandelmarsen en bij je feesten.

Ik las eens het verhaal van een rabbijn die vertelde dat het huis van de profeet Job vier deuren had; een op het oosten, een op het westen, een op het noorden en een op het zuiden. De gasten konden van alle kanten binnenkomen en elkaar ontmoeten en werden er verschillen overbrugd en vriendschappen gesloten. En zo gaat het ook deze dagen in Nijmegen. Honderdduizenden mensen komen vanuit alle windstreken naar Nijmegen om te wandelen en te feesten.

Burgemeester Bruls, wat waren wij trots toen wij u laatst hoorde zeggen dat wij in Nijmegen de hand er niet voor omdraaien om ieder jaar een grootschalig publieksevenement neer te zetten. En ik zou hier aan toe willen voegen: dank u, want dat kan ook alleen maar in Nijmegen. Hoe trots kunt u zijn! Trots op uw inwoners en trots op al uw medewerkers en vrijwilligers die zo belangrijk zijn voor het succesvol laten verlopen van ons evenement. Ik zeg u dit burgemeester: als gastvrijheid de zon zou kunnen laten schijnen, dan liepen wij in Nijmegen hier het grootste deel van het jaar zonder jas!

Dames en heren, deze week is een groot gedeelte van de stad in gebruik als één groot podium. We gaan er met z'n allen ook één groot fantastisch feest van maken. Aan de programmering zal het niet liggen. Ik ben heel trots op onze eigen organisatie die er weer in geslaagd is u een geweldig programma aan te bieden; voor iedereen wat wils. Ik kan niet alle artiesten en voorstellingen opsommen. Ik wil graag een paar mooie items toelichten die onze waarden onderstrepen. We willen immers niet praten over waarden, maar ze handen en voeten geven.

Op de eerste plaats is dat onze onverminderde zoektocht naar duurzaamheid. Het is een belangrijke waarde en als u er goed over nadenkt is het meer een voor-waarde. Een waarde die de continuïteit van ons evenement waarborgt. Net zoals veiligheid is duurzaamheid een voor-waarde. De andere waarde die we dit jaar speciaal willen uitlichten in ons programma is de gastvrijheid.

Vanmiddag heeft burgemeester Bruls het startschot gelost voor de succesvolle Kidsloop, want juist ook onze jongste generatie heten wij van harte welkom op Vierdaagsefeesten. Maandag gaan we met zo veel mogelijk singels speeddaten op Plein 1944 en zeer waarschijnlijk wordt dan een nieuw wereldrecord gevestigd. Ik zou bijna zeggen waar anders dan tijdens Vierdaagsefeesten, want hier ontmoet en vind je elkaar toch?!?

Op zondag en dinsdag organiseren wij de Walk of Hospitality; de Wandeling van de Gastvrijheid. Een heel nieuw programmaonderdeel. U kunt kennismaken met onbekende en

unieke locaties in de stad die allemaal met gastvrijheid te maken hebben. Vroeger en nu. Van het Cellenbroederenhuis waar als eerste ter wereld een Nijmeegse verpleger in 1837 – Johannes van Duren - bedacht dat krankzinnigen, zoals ze vroeger werden genoemd, niet opgesloten hoefden te blijven, tot het Weeshuis waar we de gerestaureerde regentenkamer mogen bekijken.

U kunt op maandag ook meedoen met de Walk of Wisdom; een eigentijdse pelgrimeroute waarvan de opbrengst bestemd is voor het onderhoud van de Stevenskerk. De relatie tussen pelgrims en de gastvrijheid die zij onderweg ontmoeten hoef ik u niet uit te leggen.

Daarnaast worden meer dan 150 tickets om niet ter beschikking gesteld voor gratis toegang aan concerten. We overhandigen ze aan maatschappelijke organisaties die ze uitdelen aan hun vrijwilligers die zich het gehele jaar inzetten voor mensen die ondersteuning, aandacht en behoeven. Ook voor deze bijeenkomst vanmiddag. Ik weet niet waar onze gasten van vandaag zitten. Maar dat maakt ook niet zo veel uit: ik weet één ding wel zeker: u bent meer dan welkom.

En *last but certainly not least* presenteren we met veel liefde ons goede doel van dit jaar: Een zoen voor een ziek kind. Een project van het jubilerende RonaldMacDonalddhuis in onze stad. Daar wordt het gezin van een ziek kind opgevangen om zo dicht bij zoon of dochter, broer of zusje te kunnen zijn tijdens de behandeling in het ziekenhuis. U koopt voor 1,- euro een zoen en draagt zo bij aan het huis. En wat mij betreft: er kan niet genoeg gekust worden; maar dit jaar graag tegen betaling!

Ik kom tot een afronding. Ik heb u vorig jaar gezegd dat we geen goddeloze party willen maar een waarden-vol feest. Dat mogen geen holle frasen en lege woorden blijven. We geven betekenis aan deze waarden. Dat doen we het gehele jaar door gastvrij te zijn op allerlei manieren en in het bijzonder deze week. En dat doen we elk jaar.

Dit jaar geven we naast onze niet aflatende inspanning op duurzaamheid – een voor-waarde van het evenement – extra aandacht aan gastvrijheid door enkele kleine programma-onderdelen die als een rood draadje door onze programmering lopen. Een klein gebaar, net zoals het pepermuntje op uw stoel.

Dames en heren, tot slot. In deze stad hoef ik niet aan te kondigen dat we er een geweldig en respectvol feest van gaan maken. In deze stad gaan we door met wat we hier structureel doen; genieten van iedere dag en respectvol feesten. En laten we alle bezoekers aan onze stad en de wandelaars die de 100^e editie lopen dit jaar extra gastvrij onthalen. Onderga de gastvrijheid, laat u onderdompelen.

Straks gaat de band Haevn hoop ik hun hit Finding out more zingen. “Finding out more, finding out more ways” zingen ze. Dat wens ik u toe deze dagen. Steeds nieuwe wegen vinden om waarden vorm te geven. Geniet!

Dank u wel voor uw aandacht.